

je bolgarska vlada iztirala prek meje necega francoskega novinarja. To pa ruskemu caru ni po volji, kajti boji se, da prestopi poslej turski sultan na stran tripelalijance in zato zoper Rusijo. To ni kaj verjetno. — Rumunija dobi novo ministerstvo, toda polovičarsko: na pol liberalno in težko mu bode se vzdržati. — Bolgarski knez je jako pohvalil sobranje t. j. državni zbor; v tem tudi v resnici zasluži sobranje pohvalo, ker je udano knezu in čisto na voljo njegove vlade. — V Carjem gradu je bil te dni avstrijski nadvojvoda Leopold Ferdinand in ga je tudi sultan vzprejel ter mu je podelil visoko odlikovanje. Ali je nadvojvoda ondi v političnih poslih? — Izmed tistih misijonarjev, ki so bili jetniki v Kordofanu, v Afriki, je bil tudi nek avstrijski duhovnik, dr. Ohrwalder. On sedaj popisuje grozovitosti, ki so jih ubogi jetniki prestali v rokah zdivjanih arabskih oblastnikov. — Na Japonskem, v Aziji, imajo še vedno potresov in je v dveh mesecih pobilo nad pol milij. ljudi. Hiš se je neznano veliko podrlo, veliko ljudi pa je vsled strahu zblaznelo. — V Desteru, v južni Ameriki, je nastal upor zoper namestnika tamošnje vlade in je mož jo na tihem pobrisal iz dežele.

Za poduk in kratek čas.

Smrtna ura.

Iz poljščine za Slovence priredil J. Sattler.
(Konec.)

Čuj, ura tudi bije!... Žarki prihajajoči od vzhoda razsvetlili so pol neba; zdelo se je, da slikajo božjo cestó duši, ki se bode brž ločila od zemlje. Krčevito so drgetale obrvi umirajočemu možu, in lahek mrzaz spreletel je njega ude; kri mu je zastajala v žilah. Zvok mnogih tromb se je razlegal v višini; potem je nastalo zamolklo mrmranje, in naposled je zagrmel glas nad njim:

„Vladislav! Vladislav!“

Vladislav je čutil v sebi željo po smrtnem boju; odprl je oči, pogledal in tu so prvi žarki vzhajajočega solnca osvetljevali šumljajoči gozd, samostansko streho in ves nered vzbujajočega se šotorišča. Trobci so na vso moč trobili budnico in pri njem stoječi ritmajster ga je vprašal s prijaznim usmehom:

„Kako si kaj spal, dragi Vladislav?“

Mladi častnik se je težko zavedel po onem mučnem, vso noč trajajočem snu; zmel si je oči, zleknil se krepko, in segel s svojo ledeno dlanjo ritmajstru v roko, kakor temu, ki ga je iztrgal iz gotove smrti in rekel: „Da sem trdno spal, kaže to, ker vidim vse po koncu; ali sanje sem imel grozne; umrl bodem čez tri leta.“

„Še le čez tri leta!“ vskliknil je ritmajster in ga potrkal po rami smehljajoč se; „kaj

pa si želiš več? Lahko si brez skrbi, da te krogla ne zadene danes ali jutri; saj bomo imeli gotovo hud zajutrek; toda jaz ga ne prebavim...“ dodal je s tihim glasom.

„Kako to, — je-li sovražnik blizu?“

„Obkolil nas je popolnoma... ravnekar so mi javili o celem polku dragoncev in enem bataljonu pehote z nekaterimi topovi; prebiti se moramo; druge pomoče ni...“

„Gotovo!“ pritrdil je Vladislav, „ali prej moram pogledati v tvojo steklenico, ritmajster.“

„Na zdravje!“ zaklical je ta in nagnil steklenico, katero je potem dal Vladislavu.

„Na konje!“ kriknila sta na ulance.

In brž je odriwil ves eskadron s kakimi sto strelci in takoj je gozd, malo poprej še tako tih, odmeval od stotero strelcev. Uanci hoteš se prebiti, udarili so na premočnega sovražnika ki je razvil mnogoštevilne vrste in streljal iz topov. Trdnovratna praska trajala je pol ure; ritmajster pal je prvi, za njim drugi častniki, in komaj kakih dvajset vojakov z Vladislavom na čelu ušlo je smrti ali jetništvu.

„Torej še ni prišla moja ura“, mislil si je Vladislav. „Bogme, to ni malenkost, če tri leta vztrajam v takih stiskah!“

Poznej se je vojeval še v kakih deseterih bitkah s silnim junaštvom. Po končani vojni vrnil se je domov.

Kakor se mu je sanjalo, tako so zares sina pozdravili pri povratku osrečeni roditelji in Helenka.

Kakor v snu, tako je v resnici Vladislav postal njen mož; ali na rok napovedane mu smrti ni mislil več; to si je popolnoma izbil iz glave. Ko je postal gospod lepega posestva in velikih dohodkov, zatisnil je oči celo za vse nadloge, ki so ga obdajale ter se udal ves zabavam in razkošju, ponašajoč se še z večjo vojno slavo, kakor jo je zaslužil.

Ko se je koncem tretjega leta neki dan sprehajal sam po vrtu, stopil je prednj nek popotnik in ga pozdravil prijateljski. Pri pogledu na razcapano obleko in ogoreli obraz razgnevil se je Vladislav in tujca okregal, češ, da ne pozna nobenih klatežev.

Popotnik se je nasmehnil bolestno in povedal svoje ime; še le sedaj je Vladislav spoznal v njem vojaškega tovariša in se opravičeval zaradi nedostojnega vsprejema.

„E, to je malenkost“, rekel je neznanec z nekakim zaničevanjem; „ali meni so za petami; treba mi je zavetja...“

Vladislav je bil očitno presenet; jecljal je nekaj in se izgovarjal; vendar je hotel popraviti prejšnjo svojo neuljudnost; peljal ga je torej v hišo, kjer se je tujec skrival nekoliko dnij. Vladislavu niti na misel ni prišlo, da bi utegnila ta mala okoliščina imeti kake neprijetne posledice za-nj; vse je tudi le po-

vršno preudaril, kar ni bilo v zvezi z veselici, igro, lepoticjem, praznimi paradami in vsemi onimi gresi izpridenega sveta.

Nekega jutra po sijajni gostiji, ko je ravno Vladislav zaspal sladko in začel sanjati rožnate sanje, pribežal je zbegani sluga v njega spalnico, stresel svojega gospoda za rame in rekel ves preplašen: „Neki ljudje so prišli od gosposke; čujte žvenket sabelj...“

Vladislav, da si zaspan, je brž razumel, za kaj tu gre, ko je zapazil uradnika stoječega s papirjem pred seboj. V nekolikih minotah bil je že opravljen, v nekolikih minotah vzel je bolestno slovo in se odtrgal od omedlevajoče žene, roditeljev — in malega sinka. Gredé k pripravljenu vozu obstal je nehoté na stopnicah in pogledal na prvi žarek vzhajajočega solnca, ki je osvetljeval pol neba; ta prizor je primeril v spominu s prizorom, katerega je videl v sanjah v samostanu Kartuzijanskem, preštel na prstih leta, mesece, ure — in — našel, da je to ravno bila ura napovedane mu smrti...

Voz je odpeljal Vladislava od doma, žene, otroka, od vseh zabav in razkošja. V samotni ječi je začel razumevati tajno prerokovanje. Razvidel je, da človek ni za to na svetu, da bi se samo kratkočasil in sebično vžival srečo. Resnične so besede pesnikov:

„Ni praznik, predragi mi, naše življenje,
Življenje naj bode ti delaven dan,
Od zore do mraka rosan in potan
Ti lajšaj in slajšaj človeško trpljenje.“

Sedaj je spoznal, da moramo delati in trpeti za domovino; zato se je vsak dan učil zamirati ničemurnostim svojim; tako si je krepil dušo za velike boje in za posvečenje...

Čez nekoliko mesecev se je Vladislav vrnil iz živega groba premenjen in prerujen...

Smešnica 53. Nek bahač iz mesta se je peljal v čolnu pri Dupljeku črez Dravo pa v tem ni dal nič miru. Na to ga posvari brodar: „Dajte si, oče, miru, sicer se prevrnemo in utonemo!“ „Kaj“, zasmeje se potnik, „kaj, v tej mlaki utonemo? Ne, če se jaz razjezim, pa ti izpijem vso vodo izpod čolna in ti se pelješ potem lahko, ako te je volja, po golem pesku!“

Razne stvari.

(Zahvala.) Z današnjo številko sklenemo 25. leto „Slov. Gospodarja“ in izrečemo zato vsem našim častitim sodelovalcem svojo prisrčno zahvalo za njih rodoljubno podporo ter njim, kakor našim ljubim bralcem želimo veselico novo leto.

(Slov. čitalnica) na Vranskem priredi v nedeljo dne 3. januarja svojim udom veselico, pa tudi gosti so dobro dosli ter svira pri veselici Šmarijska godba.

(Influenca.) Po našem mestu, v Mariboru, imamo že precej veliko influence in je tudi že nekaj ljudi umrlo za njo. Starim in v obče boleham ljudem je ta bolezen zelo nevarna. Kdor pa jo prestopi, naj se ne postavi prerano v nevarnosti!

(Slov. dijaki.) Od lepih besedi se nikdo ne zredi; tako si je pač mislil blagi rodoljub dr. Feliks Ferk in je „Dijaški kuhinji“ v Mariboru za novo leto podaril petdeset goldinarjev. Tako je prav, to je v resnici krščansko in narodno. Bog plati!

(Veselico) priredi čitalnica v Brežicah na Silvestrov večer v prostorih hotela Klembas. Na vspeh je: „Svojeglavneži“, vesela igra v enem dejanju; „Srečno novo leto“, šaljiva igra v enem dejanju; šaljiva tombola ter petje in prosta zabava. Vstopnina je 30 kr. in gostje so dobro došli.

Odbor.
(Čitalnica) Šaleške doline v Šoštanj vabi p. n. ude k občenemu zboru, kateri se vrši dne 6. prosinca 1892 ob 3. uri popoldne v njenih prostorih z navadnim dnevnim redom.

Odbor.
(Gozdarsko in gospodarsko društvo) pri sv. Lovrenu v Pušavi ima dne 10. januarja 1892 popoldan ob dveh v gostilni g. Jože Kresnika v Pušavi svoj prvi občni zbor. Dnevni red: 1. Posvetovanje in sklepanje gledé uradovanja in opravnega reda. 2. Volitev dveh odbornikov. 3. Sprejem novih družstvenikov. 4. Razni predlogi. Načelstvo uljudno vabi vse p. n. družstvenike — in rodoljube k mnogobrojni udeležbi.

Načelstvo.
(Slov. slovstvo.) „Pekel ali tretja reč med štirimi poslednjimi“. Tako je ime drobni knjižici, katero je spisal Slovincem za novo leto 1892 preč. g. dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve v Mariboru. Izdalo jo je „katol. tisk. društvo“ ter se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru po 18 kr., s pošto vred pa po 20 kr.

(Pošta.) V Rečiški vasi novi postaji na progi železnice Celje-Velenje, odpre se z novim letom nova c. kr. pošta in je ob enem tudi nabiralnica c. kr. pošne hranilnice.

(Napredek.) Odkar ima Ptujsko mesto svoj statut ali svojo upravo, napreduje vrlo in tako, kakor se mu je v našem listu prerokovalo, — v davkih, oziroma v prikladah na državne in deželne davke. Prihodnje leto mora že povišati priklado na dac od piva in žganih pijač.

(Staro leto) konča „slov. čitalnica“ v Mariboru z družbinskim venčkom ter je na vspeh poleg drugih zanimivih stvari tudi opereta: „Komu je pela kukovica?“

(Zopet popačevanje) vina misli sedaj država ostro postopati in kogar c. kr. žandarje dobé na sum, da „dela vino“ in ga prodaja za naravno, njemu bode neki huda pela.